

Rădăciunea, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile nedredate nu se re-
trimite!

Biroaurile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Rudolf Mosse, Haasenstern & Vogler
(Oho Maas), Heinrich Schalek, Alois
Herrnd, M. Dukas, A. Oppelt, J. Don-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Masi, Eckstein, Bernat;
în Frankfurt G. L. Deube; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmoniu pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a
seria 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL III.

„Gazeta”iese în fiecare zi
Abonamente pentru Anstro-Ungar
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se enumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dus și în-
târs: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 25.

Brașov, Marți, Mercuri 1 (13) Februarie

1889.

Brașov, 31 Ianuarie v.

Eră și alaltăeri s'a răspândit
în Pesta și în Viena faima, că mi-
nistrul președinte Tisza are de
gând să se dea demisiunea.

În urma agitației celei mari
ce se face în contra paragrafulor
14 și 25 ai legii militare, agita-
țiune care a cuprins și cercurile
guvernamentale, s'a hotărât d-lu
Tisza a face ore-cari concesiuni
celu puțin cu privire la §. 14,
prin care se stabilește contingen-
tul de recruți. De aceea a ză-
bovit mai multe zile în Viena
ca să se înțeleagă cu guvernul de
acolo.

A și aflatu Tisza Kalman o
modalitate pentru modificarea tex-
tului §-lui 14 așa, ca să nu mai
fiă de lipsă să se aducă legea mi-
litară încă odată înaintea parla-
mentului austriac, care a votat-o
deja. Se dice că se va propune
ca la alinea ultimă a §-lui 14,
unde se dice: „contingentul de
recruți stabilit pentru armata com-
ună” să se mai adaugă cuvinte
„care va avea valoare pentru
cei de ce an următori”, delaturân-
du-se astfel banuiala că § 14 ar
ataca constituția existentă.

Foile din Viena, de ordinari
bine informate, ca „Fremdenblatt”,
„N. W. Tagblatt” ș. a. află că
d-lu Tisza a declarat, că va fi
silit să ofere demisiunea sa par-
tidei liberale; densul a făcutu
cestiune de cabinetu din primirea
nemodificată a legii militare și
acum când se învoește a se mo-
difica § 14 „trebuie să se dea de-
misiunea cu atât mai vartosu,
cu cât agitațiunea dușmănoasă se
îndreptă mai mult în contra per-
sonei sale.”

Scirea că ministrul Tisza vrea
să demisioneze se lăți ca fulge-
rul pretutindenți și pe când gu-
vernamentalii adencu îngrijiți se
sfătuiu cum se impedece de-
misiunea șefului, opoziționalii unguiri
începură a și bate jocu de „noua
tactică” a lui Tisza Kalman.

„Constituția, limbă maghiară,
tinerime, nemulțumirea țării cu
legea militară, toate suntu nimicu
— esclama „Pesti Naplo” — pe
lângă marea cestiune; că ore Tisza
Kalman să rămână ministru-pre-
ședinte ori nu?”

„Multu ne-ar plăce — dice „Egye-
tés” — să se adeverească scirea
despre demisiunea lui Tisza Kál-
man. Dăr cine se fiă prostul,
care se mai credă într'ensa după
tactica și practica de până acum
a ministrului-președinte. Nu este
Tisza Kalman omul, care să de-
misioneze din cauze de șemțibili-
tate, pentru că trebuie să roșescă
puțin, pe câtu timpu va avea câtu
de mică majoritate.”

Nu demisiona în clubu, ci
demisionază în palatul dela Buda
și strigă lui Tisza organul con-
telui Apponyi.

C'unu cuvântu opozițiunea ma-
ghiară crede, că ministrul-pre-
ședinte Tisza cu tactica lui de de-
misionare voiesc numai să facă

presiune asupra partidei sale ca
să asigure cu deosebire primirea
§-lui 25 alu legii militare, cu pri-
vire la care cercurile decidătoare
din Viena nu admitu nici un fel
de modificare. Se dice numai că
diete i-se va propune unu proiect
de rezoluțiune deosebitu de lege
în înțelesul că să se țină sémă
de limba maghiară la esamenele
de oficeru.

Opozițiunea însă nu se mulțu-
mesce numai cu atât. Incura-
giată prin concesiunea, ce guver-
nulu promite a o face cu privire
la § 14, ea pretinde acum susu și
tare, că drepturile naționale tre-
buie să fiă recunoscute și în ces-
tiunea voluntariloru pe unu an,
că trebuie să se modifice și § 25
în sensul pretensiuniloru ma-
ghiare.

Se țin mereu adunări popo-
rale în Țera ungurescă, cari pro-
testeză în contra des-amintiiloru
doi paragrafi ai legii militare.
Astfelu de proteste s'au pusu în
scenă Duminecă în adunările din
Pesta, Győrött, Dunaszerdahely,
Losonț și Mateszalka.

Intr'aceea a sositu și Maiesta-
tea Sa în Buda, unde se dice că
va rămâne până în 19 a lunei
eurente. În timpul acesta se va
desfășura și crisa, ce a provocat o
oposițiunea în contra legii mi-
litare.

Cestiunea este cu atât mai
complicată, cu câtu camera depu-
tațiloru din Viena a primitu deja
legea militară așa cum i-a fostu
prezentată de guvern. Ministrul
președinte Tisza a luat asemenea
angajamentulu de a face să se
primescă legea. Suntemu dăr forte
curioși cum va sci elu să iasă și
de astădată din strimțore.

Probabilu, că d-lu Tisza se va
retrage pentru scurtu timp și va
lăsa ca altul să eșecute legea cu
ajutorul majorității de 126 voturi
din dietă, pentru ca să și reocupe
apoi mai târziu portofoliul și să
nu se potă dice, că elu a fostu
acela care „a trădatu interesele na-
țiunei”

E dibaciu tacticu nu i vorbă
d-lu Tisza, numai să vedem de că
i-se prinde și de astă-dată.

Parastă pentru Arhiducele Rudolf

Lugoș, în 9 Februarie n. 1889.

Din incidentul catastrofei ivite pe
neșteptate peste prealnaltul tron și
peste patria noastră prin mórtea Înălțimei
Sale c. r. Arhiduceului și Principelui
de coronă Rudolf, Ilustritatei Sa Prés-
fințitulu Domnu Episcopu alu Lugoșului
Dr. Victor Mihaly de Apșa a adr esat
clerului die cesand unu ceroularu cu data 1
Februarie n. o., în care dispuse ca în fie-
care și să se tragă în toate bisericile după
usul îndatinat clopotele pentru înal-
tul defunct și anumitu până după
înmormentarea aceluiaș. Apoi în ziua
îngropăciunei adormitului în Domnul
Arhiduce și Principe de coronă să se
celebreze în fie-care biserică câte o li-
turgie solemnă împreună cu parastă,
pontru odihna sufletului Înălțului de-

funct, la care liturgie să assiste toți
scolarii cu învățatorii și corurilelor, și să
se invite toate autoritățile locale, ăra pe
edificiile bisericesti și scolare din Die-
cesă dispune, că în semnul jalei și do-
liului general, să se pună câte unu steg
negru, câtu și în ziua înmormentării
aceluiaș. Înălțu defunctu să fie sistate
prelecțiunile în toate școlile de sub ju-
risdicțiunea In. Prea Sântiei Sale. Vă
facu cunoscutu cu această ocaziune, că
ași în 9 Februarie n. la 10 ore a. m. atât
în biserică română gr. cat., câtu și în
cea gr. or. din Lugoșu s'a ținutu câte
o sf. liturgie solemnă împreună cu pa-
rastă pentru odihna sufletului repau-
satului Principe de coronă, la care au
participat toate autoritățile civile și mi-
litare locale în frunte cu comitele su-
premu alu comitetului Carașu-Severin
d-lu Iakabffy

În biserică catedrală gr. cat. din
locu cultulu divin și parastă a fostu
oficiat de către însuși Ilustritatea Sa
D-lu Episcopu diecesanu cu asistenta
Canoniciloru capitulari și a preoțimeii
gremiale, ăra responsoriele la liturgie și
cântările obicinuite la parastă le-a eșe-
cutat corulu bărbătescu compus din
măestrii sub conducerea bravulu și ze-
loului Cantoru catedral Vas, Jivanca,
care ceru ca de comunu și de astădată
a escelat în cântările sale melodiöse în
modu admirator și spre deplina îndestu-
lire a publiculu se făcă.

Astfelu se sfârșiră și în orașul nostru
Lugoșu ceremoniele funebre pentru o-
dihna nobilulu sufletu alu Înălțului de-
funct Arhiduce și Principe de coronă
Rudolfu.

Ucăt inferioră, 10 Februarie n. 1889.

Astăzi parochiul nostru d-lu Nico-
lau Borza a oficiat unu parastă în
biserică gr. or. de aci pentru eterna o-
dihna a sufletului principelui de coronă
Rudolf.

Cetatea de baltă, 28 Ianuarie v. 1889.

Din incidentul tristulu castu re-
gretat, mórtea Alțetei Sale ces. reg.
Principele nostru de coronă, dixonomulu
dinastiei Habsburgice, Arhiducele Ru-
dolf, în biserică română greco-orientală
din Cetatea-de-baltă, astăzi în 28 Ianua-
rie v. s'a serbat Sf. Liturgie împreună
cu parastă solemnă pentru sufletulu
Înălțului decedat, prin protopopulu N.
Todorant, însoțit de parochiul din
Boian I. Crișan, la care au participat,
pe lângă reprezentanța comună, comi-
tetulu parochial în corpore, încă și
preoții locali rom. cat. și ev. lut., pre-
cum și alți fruntași din comună. T.

SCRILE DILEI.

Mórtea prințului Rudolf. Diarele en-
glese anunță aparițiunea unei broșuri, în
care se voru arăta adevăratele cauze,
precum și modul cum s'a întâmplat
mórtea arhiduceului Rudolfu.

Darea de școlă. Comuna Răcăștia
din comitatul Hunedóra a adresat die-
tei unguresce o petițiune, cerend să fiă
scutită școla poporală de darea școlară
de 5%.

D-lu Dr. Steriu Ciurcu, după o călă-
torie de mai multe zile în România, s'a

întorsu eri prin Brașov la Viena, spre
a și relua clientela sa.

Reuniunea femeilor române din Arad
și provinciă face cunoscutu prin secre-
tarul ei, d-lu Petru Truța, că balulu
anunțat pe ziua de 9 (21) Februarie
nu se va mai ține în acestu an, în urma
intervenirii morții președinteii Reuniunei,
D-na Hermina P. Desseanu.

Pentru vătămare de onore. Tribuna-
lulu din Budapesta a condamnatu dizele
acestea pe diaristulu unguiri Iuliu Ver-
hovay la 6 săptămâni închisore și 300
fl. amendă pentru vătămare de onore
săvârșită în edificiulu tribunalulu din
Pestvidek contra lui Gobody Ferencz,
primarul orașenescu din Czegled, căruia
i-a dicit, că este „om de nimic.”

Familia Năstureli-Herescu. D-lu Ale-
xandru Odobescu, membru alu Aca-
demiei române și profesoru universitari,
lucréză în momentul de față la o bio-
grafia a familiei Năstureli-Herescu.

Agitațiunea kulturegyetiste. „Kolozs-
var”, dela 9 Februarie scrie unu articolu
de fondu „kulturegyet”-ist în care dice
între altele: În Sebișulu micu seu Po-
iana, copii lucrătoriloru nemaghiari cân-
tă împreună cu părinții lor „Szozat”-ulu
și „Himnusz”-ulu. Pretutindinea unde a-
gitațiunea culturală este în lucrare, po-
porulu se apropie de noi prin inima,
deșteptăciunea, prin cultura și limba lui.
Numai unu an este de când societatea
noastră și-a început acțiunea sa în în-
țelesu propriu dicit, și deja și-a pus pi-
ciorulu seu în peste 100 comune etc.
„Kolozsvar” mai spune în acelu articolu
de fondu, că tinerii universitari din
Budapesta, voindu să felicite pe Kossuth
pe cale telegrafică, au hotărât că mai
bine să trimită taxa telegramei de felicitare
„Kulturegyet”-ului ardelenescu ceea ce
au și făcutu. — Ce facu studenții un-
guri din Budapesta cu Kulturegyetulu,
nu ne priveșce. Întrebarea e: suferi voru
Românii din Sebiș seu Poiana o ase-
manea batjocură, ca Kulturegyetulu să i
suspicioneze că joca ciardaș și cântă
cântece unguresce cu copii lor, cu alte
cuvinte, că încep a se lăpăda de nea-
mul și legea lor? De sigur că nu și
voru sci să dea răspunsulu cavenit unei
asemenea minciuni kulturegyetiste.

Notaru publicu în cercetare. Notarul
publicu din Zălan, Carol Balogh, este
trasu în cercetare din partea tribunalu-
lui din Dobrița din cauza mai multor
abusuri săvârșite în oficiu. Altmintrelea
Balogh a fostu suspendat din oficiu și
din partea camerei notariloru publici.

Reuniunea femeilor rom. cat. din loc
va de Sămbătă în 16 Februarie n. în
sala hotelulu Nr. 1 unu balu în favorea
fondulu casei orfaniloru rom. cat. La
acestu balu comitetulu invită pe toți
sprijinatorii întreprinderiloru de binefa-
cere. Începutulu la 9 ore sera. Pre-
țulu intrării 1 fl. 50 cr. de persoană.

Pelagra. „Românulu” spune, că d-lu
Dr. Neagoe a înmănatu d-lui ministru de
interne raportulu seu asupra misiunii cu
care fusese însărcinat, de a studia în
streinătate mijlocele de combatere și
stânjinire a pelagrei. Reese din raportu

că rezultatele acestei misiuni sunt im- bucurătoare.

Fonograf. Joi seara se va da in sala hotelului Europa de aci o producțiune cu fonografului lui Edison.

Defraudare. La oficiul de dare din Galgocș s'au descoperit defraudări insemnate. Esecutorul Heim, care timp de ani a înșelatu, a fost arestat, spune „Pester Lloyd“. La oficiu postal din Zeugg, in Croatia, s'a descoperit până acum o defraudare de 15,000 fl. severșită de conducătorul oficiului Iosef Busan. Mai mulți magistri postali din diferite localități au fost suspendați și dați judecării pentru neregularități in oficiu.

Condamnați la moarte. Tribunalul din Petrinja, in Croatia, a condamnat la moarte pe Thoma Pavkovic, un tineru de 24 ani, care și-a omoritu pe unchiu-su din răsunare, și pe calfa de faur Stefan Orkovic, care la sfatul stăpanei sale a omoritu cu o lovitură de ciocan pe stăpanu-su Martinek. Amendoi condamnații vor fi spânzurați.

Cecul falsificat.

După cum se știe, la banca comercială din B-Pesta s'a falsificat in 31 Ianuarie un cec și un necunoscutu a ridicat cu el 40,000 fl. Poliția a căutat neincetatu după înșelatoru, deruzadaru. Ce se vede? Banca este pe deplin despăgubită, deputatul distal Dr. Carol Eötvös s'a prezentat in 7 Februarie n. in biroul Băncii și a înmănat directorului 40,000 fl. pe cari densusul i-a căpătat intr'o scrisore anonimă cu rugarea să-i predea băncii, deoarece anonimul „a ajuns in posesiunea loru prin o greșelă foarte mare“, după cum se știe in scrisore. Banca, ce este dreptu, este despăgubită, deruzătorul totuși este urmăritu.

Despre modul cum a căpătat Dr. Eötvös banii se știe următoarele: Joi in 7 Februarie se anunță in locuința lui Eötvös un individ sub un nume necunoscutu lui încă de pe timpul când servea ca fiscal in comitatul Veszprim, despre care știe pozitiv că este mortu. Eötvös, care era bolnav, l'a avisat să vină la 4 ore d. a. Punctu la ora hotărâtă se prezentă necunoscutul, un omu mai în vârstă, cu o înfățișare foarte distinctă, și predă deputatului un pachet, pe care densusul l'a căpătat dela

o damă necunoscută cu rugarea să-lu dea d-lui Eötvös. Acesta desface pachetulu și, spre marea lui mirare, găsește in el învelite 40 bucați note de câte 1000 fl. In pachetu era și o scrisore scrisă: „O femeie, care este mamă, in care scrisore Eötvös, cu referință la „simțulu seu de dreptate necunoscutu“ este receratu a inapoi suma numită Băncii, ca in modulu acesta „omeni nevinovați să nu se bătuescă și să nu se urmărescă“. Necunoscutulu n'a vrutu să dea nici o deslușire asupra dăminei respective, ci luându-și pălăria s'a depărtat cu pași grăbiți“.

Despăgubirea dreptului de cărcimăritu.

Publicațiune. (Urmare).

Decă cu finea anului 1886 dreptulu de regală s'a regulat prin sentința înțră în vigoare seu celu păpint s'au făcutu pași spre regulare, și decă proprietarul sustine, că pe timpul procedărei de regulare nu și-a pututu folosi dreptulu așa precum și-a pututu folosi:

A) Decă dintre anii 1882—1886 au fostu unulu seu mai multu ani din cari se vede venitul anual după regulare, atunci petentulu are să se roge ca venitul arătat in anul stadiulu de regulare să se ia de basă;

B) seu decă in timpul de 5 ani de susu regulare nu s'a înțrăplat și stadiulu de regulare n'a intrat încă:

a) atunci are respectivulu a documenta cu decisiune oficiu, că până in finea anului 1886 regularea dreptulu de regală încă nu s'a înțrăplat, seu celu păpint că procedura de regulare s'a începutu;

b) cu contracte, cu notițe de cum-părarea mărfii, și alte asemenea documente, să arate că venitul dreptulu de cărcimăritu intr'adevăr este mai mare ca înainte de regulare.

c) Decă proprietarul voșce, ca suma lui de despăgubire să se statorosca cu luare in băgare de seamă a altei comune asemenea, atunci trebuie amintite comunele seu comuna a căru venit dorește ca să fi băgat in seamă, seu luat in considerare.

d) Are proprietarul să se dechiare, decă dorește singuru, și decă nu densusul, cine voșce să ia in arandă dreptulu de cărcimăritu din cestiune e la casu când arariulu ar pretinde ce venitul sumei de despăgubire să se asigure prin arandă?

4. La casu când după dreptulu de

cărcimăritu (regal) nu s'ar fi plătitu intr'adevăr dare de venite, respective dare de camete și rente, dără proprietarul este in stare să documenteze, că in venitul care a fostu supus dărei de venite, dărea de chiriă de casă seu a altei chiri pe care a plătit densusul seu celu se a folositu dreptulu de cărcimăritu, a fostu cuprinsu și venitul dreptul de regal (cărcimăritu) și asteliu a fostu supus venitul acesta dărei. In casul acesta cu ocaziunea insinuării, respective arătării pretensiunii de despăgubire:

a) să se slătore contractulu de arandă seu altu documentu care in sensulu legiloru nostre se pôte privi ca documentu autenticu, din care să se vedă că dreptulu de cărcimăritu intr'adevăr a fostu dat in arandă și folosință cu alte drepturi seu obiecte, și cu aceste din urmă s'a folositu și dreptulu de cărcimăritu (regal). Pe lângă dovada acesta trebuie să mai slătore la arătarea de susu respectivulu proprietaru încă și cărticica de dare, registrulu de dare seu actulu de măsurări de dare din care să se vedă, că și venitul din dreptulu de cărcimăritu (regal) a fostu supus dărei seu decă proprietarul nu ar fi in stare a produce aceste documente, atunci trebuie să arate oficiulu la care, și numarul sub care se află aceste documente.

b) să se slătore mai departa asteliu de cărticele de dare, fasilu, registre de dare, și datele cari s'au folositu la pregătirea acestora, asemenea hainele și protocoalele comisiunei măsurătoare-reclamatore de dare, ale comisiunei administrative financiare, din cari să se vedă, că la dărea aruncată s'a luat ca temelie și venitul din dreptulu de cărcimăritu, in casulu acesta să se provoce respectivulu proprietaru la unu concetățenu altu seu, care n'are dreptulu de cărcimăritu, a căru dare însu este aruncată sub aceste împrejurări și pe acelu temelie, așa încâtu asemănându dărea petentulu despăgubirei cu a concetățenu seu, să se vedă, că proprietarul dreptulu de cărcimăritu este însărcinat cu sumă mai mare de dare, de aceea pentru că are și și folosese și dreptulu de cărcimăritu (regal), seu decă hărticele de susu nu le-ar pute alătura, să se provoce la ele ca in punctulu a) din susu.

(Va urma.)

Literatură.

Transilvania, foia Asociațiunei Transilvane, redigiată de Georgiu Barbu. Anul XX. Apare in Sibiu odată pe lună și costă 3 fl. pe anu seu 9 franci. — Nr. 3—4 dela 1—15 Februarie con-

ține: Baronulu Nic. Vesselyeni bătrânulu. — Materialu pentru istoria bisericosă. — Bibliografia vechiă. — Cărtile intrate la concursu pentru premiile Academiei Române. — Consemnarea contribuitorulu colectate prin d-lu Parteniu Cosma in favorulu școlii Asociațiunei. — Reuniunea română de agricultură din comitatulu Sibiuului.

Institutele de bani in Sibiu

și operațiunile lor in anul 1887.

In „Gazeta Trans.“ din anul trecut, n-rii dela 6 și 8 Noevre, am publicat date statistice dela institutele de bani din Brașov; astăzi vom publica, pe câtu ne este posibil, astfel de date dela institutele de bani din Sibiu. Ele sunt destul de instructive și merită luarea aminte a cetitorilor.

In Sibiu, ca și in Brașov, sunt cinci institute mai însemnate de bani.

1. Hermandăter allgemeine Sparkassa, casă de păstrare săsească, înființată la 1841, șese ani după cea din Brașov; a fostu până la 1872 singura in Sibiu, care a primitu bani spre păstrare, de aceea dispune și astăzi de depuneri foarte considerabile. Capitalulu ei de întemeiere constă numai din florin 5000. Intemeiatorii și membrii ei fundatori actuali au renunțat dela început de la primi dividende mari după capitalele lor, mulțumindu-se cu micu procentu, cari nu sunt mai mari, ca cele pentru depuneri. Venitul carat alu fiș-cărui anu l'au întrebuințat parte pentru a crea unu fondu de rezervă, care astăzi se urcă la suma de fl. 475,504, parte pentru diferite scopuri umanitare.

Banii ei de afaceri au fostu primirea de depuneri și împrumutarea pe lângă hipotecă. In timpul din urmă, de când a venit ca directoru dr. Volf, fostu redactoru și deputatu, a începutu a și largi afacerile. In adunarea gen. extra-ordinară din 14 Nov. 1887 s'au modificat statutele in sensulu, ca să se pôte emite și scrisuri fonciare. Primulu scris fonciaru s'a emis numai la 1 Martie a. tr.

2. „Albina“, institutu de credit și economii, s'a fondat la 1872. Este uniculu institutu in totă Transilvania, care s'a ocupat cu toate afacerile de bancă.

Afacerile ei sunt foarte estinse nu numai in Transilvania, dără și in Ungaria. La 1882 a înființat o sucursală in Brașov.

Capitalulu de fondare alu „Albinei“ se compune din 8000 acțiuni de câte 100 fl., din care abea câteva aci nu voru fi in mână românesci. Dela 1880 a înce-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Poesii populare.

I. Mândro sprâncene pe susu, Sufletulu badii l'ai pusu, Mândro sprâncene in josu Sufletulu badii l'ai storsu. Mândro ochisoru tui La unu maică-ta cu clei De-ni punctu capulu după ei.

II. Strigă mândra din grădină Să mă ducă la ea la cină. Strigă mândra din prulază Să mă ducă la ea la masă C'asa-i inima de arșă. Frunză verde de cicore Să mă ducă, că de nu, mōre.

III. Eu mă ducă mândro n'ă cătane Tu rămâi și spală haine; Spală și năframa mea Care-am fecioritu cu ea, Mi-o spală in lăcrămele Și mi-o trimete pe stele, Unde a fi stegulu plecatu Acolo voi fi legatu Cu pușulita pe spate Și cu dorulu teu ce m'arde.

IV. Cine n'are n' in lume dragu Cătu-i lumea-i totu betegu, Eu vedu Dōmne despre mine Cătu-i lumea nu mi e bine. V. De-ar fi dorulu vândătoru

M'asă face neguțatoru Si mi-asă pune gatra n' pragu, Si-asă vinde la dără cu dragu Si-asă pune una la gură Si-asă campăra doru și gură.

VI. Vai țelita din celu satu De m'ai soi cum sașu pe patu, Cu fața cătră pārete Că gura triptă de sete, N'ai veni să ostenești Pe min' să mă lecuesci Se mi dai merisoru din cină Din gură să beu vinu.

VII. De-ai fi ritule vorbitoru Precum asă de curgătoru Eu atunci te-asă întreba: N'ai vedutu pe mândra mea? Pōte că n'o fi vedutu.

Der tu și-a am cunoscutu. Lesne-i ritule n-o cunosce E la pașu E pānașu, La obrazu Copilășu grasu, Genele ca penele Buzele ca frunzele Sprâncenele umbilă n' vântu Ochii mă bagă n' pământu.

VIII. Mândro când voi mari eu Să vii la mormentu meu Și să daci cătră mormentu: Morminte grōpă sapata Lasă-mă să lu vedu odată

Pe celu care a m'aiubit In lume pān' a trăitu. Dupăce l'oiu sāruta Dōmne nu mă mai scula, Ci mă pune lângă elu Dar m'asă dă frunzele Să ședem și in mormentu Cum ședeam noi pe pământu Amēndoi îmbrățoșati De n'atregă țamea iertati.

IX. Floricica-floricea, Niel o bōlă nu-i mai grea, Nu-i m'asă grea ca dragostea, Că dragostea te'nfioră Din țalpi pān' la inimioră Și dragostea te sfășia Din creștetu pān' la calcăia.

X. Mândruțu trup subțire Strige-m' n' brațe la tine, De te-asă apuca la noi Nu te-asă da pe șese boi, Niel de lucru nu și-asă da Fără te-asă totu sāruta Sēra și dimineța Septemăna-șrate ori Pește și totu de trei ori, Și noștea de nouă ori Sămbăta numai odată Dumineca ziua totă.

XI. Mărioță mărioară, Mulți voinici ai pus in bōlă De me-i pune și pe mine Dumneșu să-ți deă bine.

XII.

Mă badișo pentru tine Multă supărare mă vine Și mustrări In tōte sēri; Câte lacrimi am vārsat Potu face fântānă n' satu,

XIII.

Săracile sutele Cum mărită mutele, M'ambulțiam și eu la sută Și lui și eu o mută De mi dă blidulu nespălat Și lingura de sub patu. Unde-o vedu la focu ședēndu Parcă vedu ursulu plāngēndu, Unde-o vedu in gura șurei Parcă vedu mama pādurei.

XIV.

Când eram mai tinerea Sburam ca o pāsēra, Nu șciam ce este frica, Nu mă temeam de nimica, Și saltam din crengă n' crengă Nime n'ayes ce s' m' facă. Petreceam in desmerdare Fără nici o supărare, Der unu vānătoru dūșmanu Cum mă vedu, făcu planu Și trei fire de pēra scōse Fragede și fermecōse Și le făcu lățșore De mă prinse de picioru Și mă puse n' colivie Numai elu ca să mă știe.

După-ce văduva lui Demetriu Ioncioviciu născ. Zinca Florea Iuga, din motiv că e risipitoare, a fost pusă sub tutelă prin sentința tribunalului reg. din Brașov, Nro. 5658—1888, vin, în calitatea mea de tutor denumit din partea onoratei sedrie orfanale orașenesci, a face atentă pe ori-cine ca susu numitei să nu-i crediteze nimenea nimic, căci în casă contrar înșuși va avé să sufere pagubele.

Petrache Zănescu.

Noulă imprumutū românū de 26 milioane

Guvernul român emite
pentru plățirea biletelorū hipotecare române
32,500,000 lei și adecă în
titre de rentă în aurū 4°/_o, amortisabilă al pari până
la 30 Iunie 1933.

Titrele suntū redigeate în limba română, francesă și germană și suntū

LIBERATE DE TOTE IMPOSITELE ȘI DE TIMBRU.

Cuponele suntū plățibile la 1 Iulie și la 1 Ianuarie a fiecărui anū în aurū.

Capitalulū nominalū alū celorū 32,500,000 franci în aurū se împarte în 24,200 titre la purtătorū și adecă 3200 titre à 5000 lei; 16,000 titre à 1000 lei; 5000 titre à 100 lei nominalū.

Prețulū emisiunei este ficsatū cu

franci 80 în aurū
pentru franci
100 în aurū nominalū

plățibile cum urmază:

Lei 10 în momentul subscripțiunei în schimbulū unei adeveriri provisorice.

Lei 10 spre repartițiune în momentul eliberării titrelorū provisorii.

Lei 15 dela 22 până la 27 Martie 1889

" 15 " 22 " " 27 Aprilie 1889

" 15 " 22 " " 27 Maiu 1889

" 15 " 22 " " 27 Iunie 1889.

Subscripțiunea se va face în 15, 16 și 17 Februarie și se primescū însinuări de subscripțiune cu condițiunile originale (adecă franco provisiune și spese) de cătră

Iacob L. Adler,

Casă de bancă și de schimb, Brașov.

Cătră onorații cetitori!

"Gazeta Transilvaniei" intră în anulū alū 52-lea alū existenței sale.

Nenumăratele dovezi de simpatii și de încredere ce le-a primitū acestū organū de publicitate din partea Românilorū de pretu și națională.

Răzimatū pe încrederea publicului românū și condusū de iubirea de patriă și de datoria ce o are cătră sfânta cauză a Românișmului, organulū nostru n'a pregetatū de a aduce, mai alesū în cei deșce ani din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totū mai multū cerințelorū timpului și trebuințelorū cetitorilorū seși.

Astfelū dela 1 Ianuarie 1881 "Gazeta Transilvaniei" a începutū să apară de trei ori pe săptămână totū cu prețulū de până atunci, și dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care zi, érași cu același preț, căci cei 2 fl. adăugați acoperū numai cheltuielile înmulțite cu portulū postalū.

De atunci încôce amū făcutū totū ce ne-a statū în putință spre a aduce îmbunătățiri atātū în redactarea șfarului cătrū și în întocmirea sa esterióră, pentru care scopū amū isbutitū ca diarulū se-și aibă, tipografia proprie.

Nu-i vorbă, multe se cerū astăzi dela unū diarū, mai alesū când elū este chiamatū a servi causei unui poporū atātū de multū prigonitū de sôrte. Prin urmare nu putemū dice că amū ajunsū la capetūlū îmbunătățirilorū.

Din contră, astăzi când, ca niciodatā până acuma, pozițiunea diaristiceei noastre s'a agravatū; când atâtea lovituri sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnări la închisóre și amende în bani o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tôte nelegiuirile, prigonitorile și asupririle și de a lupta pentru recăștigarea drepturilorū poporului românū: se cere dela noi se ne încordămū putarile cu îndoită energiă și se continuămū lupta cu curagiu neînfrântū, introducendū nouē reforme: pentru ca "Gazeta Transilvaniei" nu numai să corăspundă mai multū chiamării sale, ci să se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă să pôtă pătrunde până și în coliba țeranului.

Conduși de aceste vederi, voimū să facemū și cu începerea anului viitorū mai multe esențiale ameliorări în diarulū nostru.

Pe lângă programulū, ce l'amū observatū până adī la redactarea foii, suntemū decisi a cultiva mai multū și unele țerene, cărora până acuma pôte nu le-amū pututū da atențiunea cuvenită.

Spre scopulū acesta amū avutū fericirea a concentra împrejurulū nostru unū numărū însemnatū de bărbați cu cunoscințe speciale, cari vorū colabora regulatū la foia noastră, așa ca materialulū celū va conține se fiă, câtū mai variatū, instructivū și acomodatū trebuințelorū poporului, nu numai pe țeremulū politicū, literarū și socialū, ci ținendū deopotrivă semă și de interesele sale din punctū de vedere alū economiei, educațiunei și igieniei, alū afacerilorū sale cu autoritățile cu cari vine mai desū în atingere și alū trebilorū sale financiare și comerciale.

Afară de aceea căștigandū-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unū diarū cotidianū nu este în stare a pōri și, căru Românū, care scie ceti, ca se fiă informatū despre interesele și trebuințele lui, ne-amū decisū ca dela anulū nou 1889 înainte să mărimū în modū destulū de însemnatū prin adausuri numerele noastre cu data de Duminecă și se le întocmimū și se le redactamū astfelū, ca să intereseze pe ori și ce cetitorū și se pôtă abona și separatū.

Deschidemū dér abonamentū la "Gazeta Transilvaniei", care deși mai bogatū în materialū, va costa ca și până acuma 12 fl. v. a. pe anū și în deosebi pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregū diarulū, deschidemū abonamentū separatū la numerele cu data de Duminecă ale "Gazetei Transilvaniei", cari vorū costa pe anū numai 2 fl. v. a.

Rugămū pe abonații noștri de până acuma, ca să stăruiascū pe câtū le va sta în putință în cerculū domniilorū lorū pentru lățirea "Gazetei Transilvaniei" precum și pentru răspândirea în poporū a numerelorū cu data de Duminecă, ce se pôtă abona și separatū.

Redacțiunea.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

ABONAMENTE

la
"GAZETA TRANSILVANIEI"

Prețulū abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunī	3 fl. —
" șese lunī	6 fl. —
" unū anū	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei lunī	10 franci
" șese lunī	20 "
" unū anū	40 "

Abonamente la numerele cu data
de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

pe anū	2 fl.
pe șese lunī	1 fl.
pe trei lunī	50 cr.

Pentru România și străinătate:

pe anū	8 franci
pe șese lunī	4 "
pe trei lunī	2 "

Abonamentele se facū mai ușorū și mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se vorū abona din nou, să binevoiăscă a scrie adresa lămuritū și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea "Gazetei Transilvaniei".

Sosirea și plecarea trenurilor și postelorū în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta
Trenulū de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sēra.
Trenulū mixtū Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineța.
2. Dela Brașov la Bucuresci:
Trenulū mixtū Nr. 318: 1 oră 55 minute după amēdi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:
Trenulū de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amēdi.
Trenulū mixtū Nr. 316: 9 ore 52 minute sēra.
2. Dela Bucuresci la Brașov:
Trenulū mixtū Nr. 317: 2 ore 32 minute după amēdi.

A. Plecarea postelorū.

- a) Dela Brașov la Răznov-Zărnesci-Branū: 12 ore 30 m. după amēdi.
- b) " " " Zărnesci: 4 ore după amēdi.
- c) " " " Săcuime (S. Georgi): 1 oră 30 minute noptea.
- d) " " " Făgăraș: 4 ore dimineța.
- e) " " " Săcele: 4 ore dimineța.